2012 METŲ GEOGRAFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ

STATISTINĖ ANALIZĖ

2012 m. birželio 8 d. geografijos valstybinį brandos egzaminą leista laikyti 5273 kandidatams – vidurinio ugdymo programos baigiamųjų klasių mokiniams. Dėl įvairių priežasčių į egzaminą neatvyko 808 kandidatai.

Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantieji egzaminą, – 100 taškų. Minimali egzamino išlaikymo taškų sumos riba, kuri nustatoma po egzamino rezultatų sumavimo, – 20 taškų. Tai sudarė 20 proc. visų galimų taškų. Geografijos valstybinio brandos egzamino neišlaikė 3,47 proc. jį laikiusiųjų.

Pakartotinės sesijos geografijos valstybinį brandos egzaminą 2012 m. birželio 25 d. laikė 56 kandidatai, 14 kandidatų į egzaminą neatvyko.

Žemiau pateikta statistinė analizė paremta pagrindinės sesijos geografijos valstybinio brandos egzamino rezultatais.

Geografijos valstybinio brandos egzamino kandidatų surinktų užduoties taškų vidurkis yra 42,57 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis (dispersija) – 14,17. Didžiausias šiemet gautas egzamino įvertinimas – 94 taškai.

Laikiusių geografijos valstybinį brandos egzaminą kandidatų surinktų taškų pasiskirstymas pateiktas 1 diagramoje.

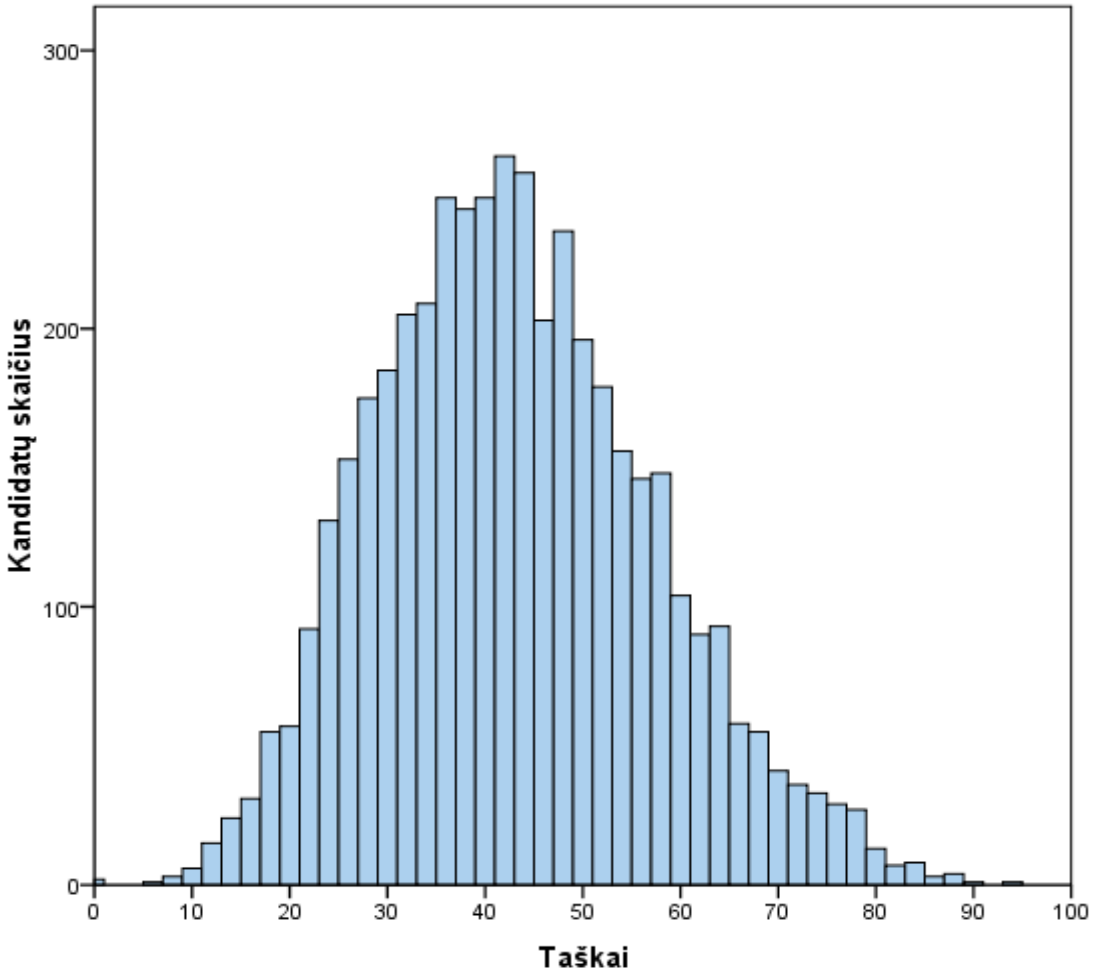

1 diagrama. Geografijos valstybinį brandos egzaminą laikiusių kandidatų surinktų taškų pasiskirstymas

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra norminis: kiekvieno mokinio pasiekimai lyginami su kitų laikiusiųjų šį egzaminą pasiekimais. Valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra šimtabalės skalės skaičius nuo 1

© Nacionalinis egzaminų centras, 2012

iki 100. Šis skaičius apytiksliai rodo, kurią egzaminą išlaikiusių kandidatų dalį (procentais) mokinys pralenkė. Minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 1 (vienas) balas, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtbalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi į kandidato brandos atestato priedą kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimai. Kandidatų surinktų egzamino užduoties taškų ir jų įvertinimo geografijos valstybinio brandos egzamino balais sąryšis pateiktas 2 diagramoje.

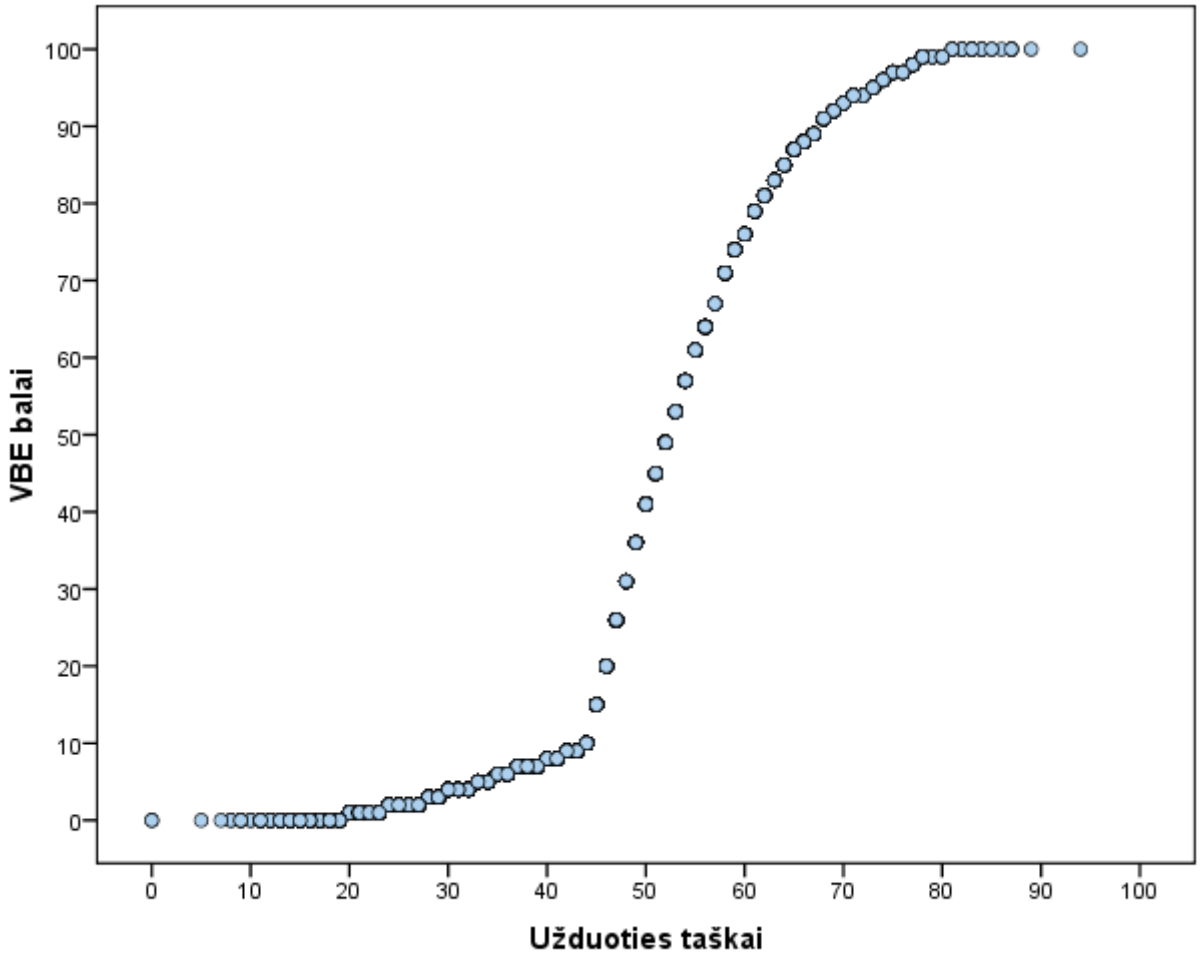

2 diagrama. Už egzamino užduotį gautų taškų ir įvertinimo VBE balais sąryšis

Statistinei analizei atlikti atsitiktinai buvo atrinkta 400 kandidatų darbų. Apibendrinus informaciją, esančią atrinktuose darbuose, kiekvienam užduoties klausimui (ar jo daliai, jei jis buvo sudarytas iš struktūrinių dalių) buvo nustatyta:

- **kuri dalis kandidatų pasirinko atitinkamą atsakymą (**jei klausimas buvo su pasirenkamaisiais atsakymais**) ar surinko atitinkamą skaičių taškų (**0, 1, 2 ir t. t.);
- **klausimo sunkumas.** Šį parametrą išreiškia toks santykis:

$$\frac{\text{(visų kandidatų už šį klausimą surinktų taškų suma)}}{\text{(visų už šį klausimą teoriškai galimų surinkti taškų suma)}}$$

Jei klausimas buvo vertinamas vienu tašku, tai jo sunkumas tiesiogiai parodo, kuri dalis kandidatų į tą klausimą atsakė teisingai;

- **klausimo skiriamoji geba.** Šis parametras rodo, kaip atskiras egzamino klausimas išskiria stipresniuosius ir silpnesniuosius kandidatus. Jei klausimas buvo labai lengvas ir į jį beveik vienodai sėkmingai atsakė ir stipresnieji, ir silpnesnieji kandidatai, tai tokio klausimo skiriamoji geba maža. Panaši skiriamoji geba gali būti ir labai sunkaus klausimo, į kurį beveik niekas neatsakė. Neigiama skiriamosios gebos reikšmė rodo, kad silpnesnieji (sprendžiant pagal visą egzamino užduotį) už tą klausimą surinko daugiau taškų nei stipresnieji (tai prasto klausimo požymis). Pagal testų teoriją, geri klausimai yra tie, kurių skiriamoji geba yra 0,4–0,5, labai geri – 0,6 ir daugiau.

Dėl įvairių pedagoginių ir psichologinių tikslų kai kurie labai sunkūs arba labai lengvi klausimai vis vien pateikiami teste, nors jų skiriamoji geba ir nėra optimali;

- **klausimo koreliacija su visa užduotimi.** Tai to klausimo surinktų taškų ir visų užduoties surinktų taškų koreliacijos koeficientas (apskaičiuojamas naudojant Pirsono koreliacijos koeficientą). Šis parametras rodo, kuria dalimi atskiras klausimas žinias ir gebėjimus matuoja taip, kaip ir visa užduotis. Žinoma, daugiataškio klausimo koreliacija su visa užduotimi yra didesnė nei vienataškio.

Visų geografijos valstybinio brandos egzamino užduočių sunkumo ir skiriamosios gebos priklausomybė pavaizduota 3 diagramoje. Informacija apie atskirų užduoties temų tarpusavio koreliaciją pateikta 1 lentelėje.

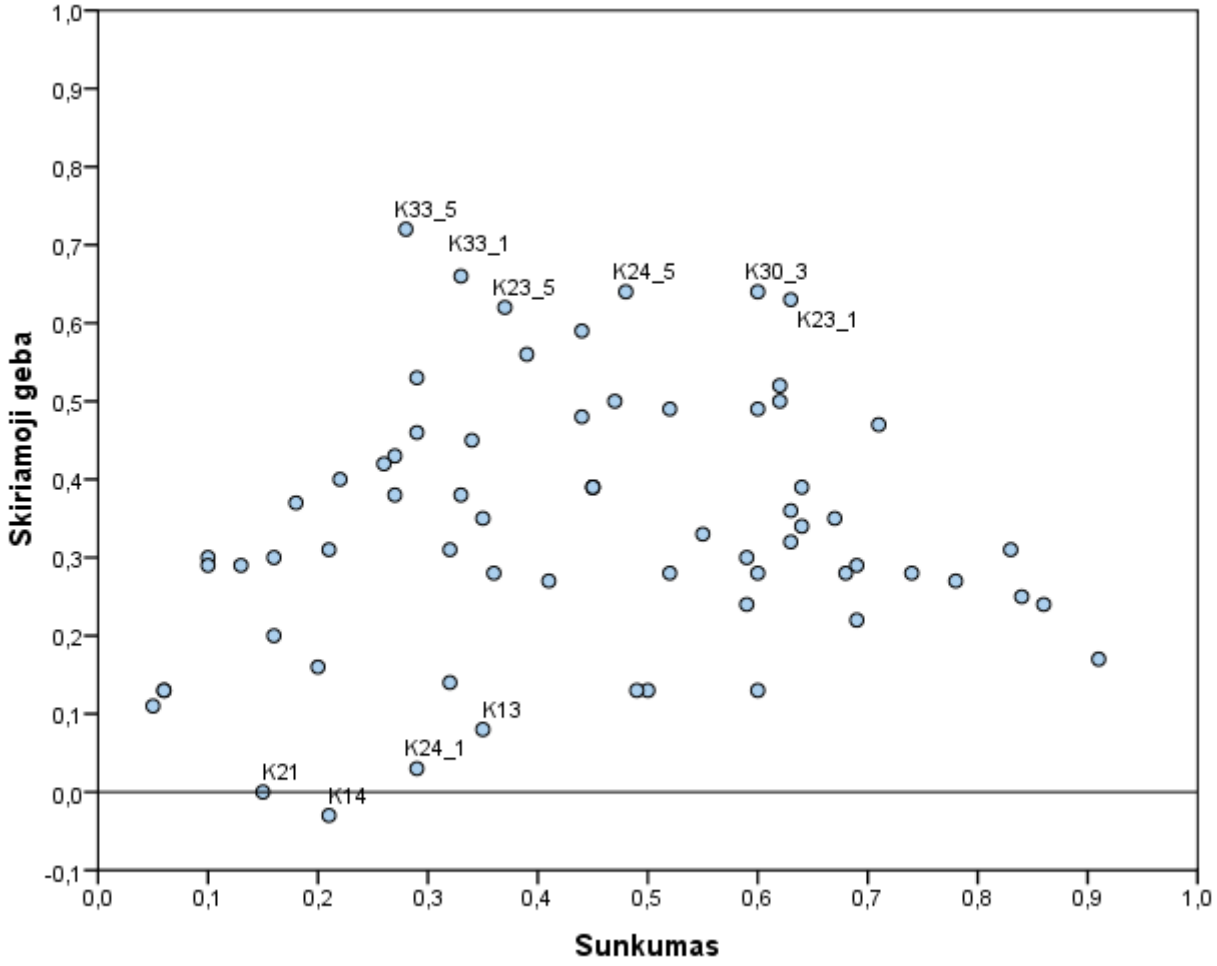

3 diagrama. Visų užduočių sunkumo ir skiriamosios gebos priklausomybė

1 lentelė. Informacija apie atskirų užduoties temų tarpusavio koreliaciją

	Geografinis pažinimas	Gamtine geografija	Visuomenine geografija	Regioninė geografija	Bendra taškų suma	Bendra taškų suma atėmus temos taškų sumą
Geografinis pažinimas	1,00	0,59	0,55	0,49	0,71	0,62
Gamtine geografija	0,59	1,00	0,71	0,63	0,88	0,76
Visuomenine geografija	0,55	0,71	1,00	0,71	0,92	0,79
Regioninė geografija	0,49	0,63	0,71	1,00	0,83	0,73

Toliau pateikiama geografijos valstybinio brandos egzamino užduoties klausimų statistinė analizė.

2012 m. GEOGRAFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

I dalis

Kiekvieno iš 1–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas vienu tašku. Į šiuos klausimus yra tik po vieną teisingą atsakymą.

1–10 klausimai parengti pagal bendrojo kurso programą, 11–22 klausimai – pagal išplėstinio kurso programą.

B➔ 01. Nustatykite, kokiu azimutu nuo taško A yra taškas B.

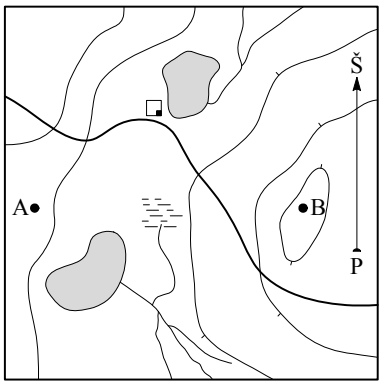

A 90°.
B 120°.
C 140°.
D 180°.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A*	B	C	D*	Neatsakė			
55,3	7,5	5,1	32,1	0,0	0,55	0,33	0,27

B➔ 02. Kuris geografinis objektas topografiniame žemėlapyje (M 1 : 50 000) žymimas masteliniu (plotiniu) ženklu?

A Elektros linija.
B Geležinkelis.
C Miško masyvas.
D Mokykla.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
6,8	19,0	59,6	13,5	1,1	0,60	0,13	0,09

B➔ 03. Kaip susidaro cunamis?

A Įvykus stipriems povandeniniams žemės drebėjimams.
B Kilus stipriems vėjams tropiniuose ciklonuose.
C Veikiant Mėnulio traukos jėgai.
D Vykstant karstiniams reiškiniams Žemės paviršiuje.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A*	B	C	D	Neatsakė			
83,5	7,9	5,8	2,4	0,4	0,84	0,25	0,28

B➔ 04. Kokių gamtinių katastrofų daromą žalą padeda sumažinti stebėjimai seisminėse stotyse?

A Atogrąžų uraganų.
B Dažnų potvynių.
C Ilgalaikių sausrų.
D Žemės drebėjimų.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
9,0	17,7	9,8	62,4	1,1	0,62	0,52	0,40

B➔ 05. Kuriame paveiksle pavaizduotas gatvinis kaimas?

A
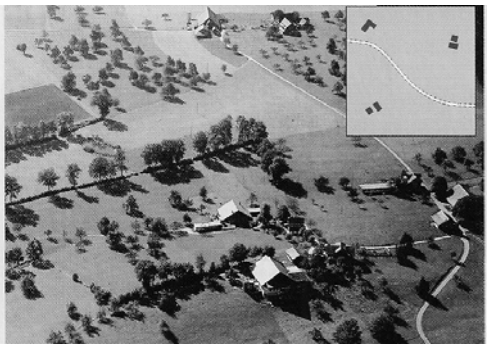

C
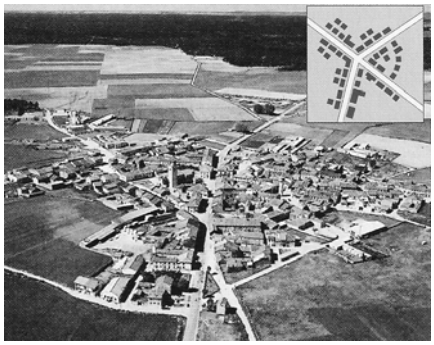

B
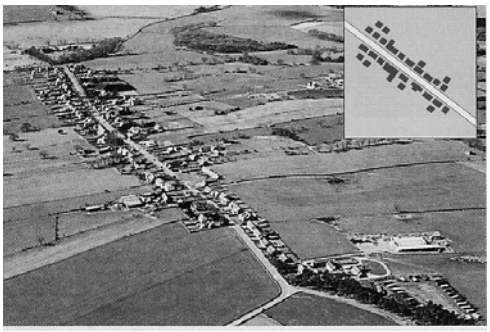

D
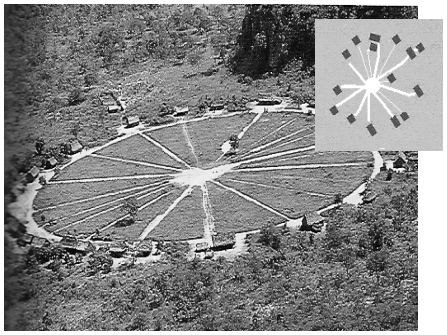

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
10,0	59,4	26,1	4,3	0,2	0,59	0,24	0,21

B➔ 06. Kuris požymis **būdingiausias** Šiaurės Europos regiono valstybėms?

A Gyventojai kalba romanų grupės kalbomis.
B Klimatą formuoja vėjai pasatai.
C Plėtojamos su jūra susijusios ūkio šakos.
D Surasti dideli akmens anglių telkiniai.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
5,3	20,7	63,7	10,0	0,3	0,64	0,39	0,32

B➔ 07. Pažymėkite eilutę, kurioje išvardytų valstybių teritorijos yra **tik** salose.

A Filipinai, Šri Lanka, Kuba.
B Graikija, Islandija, Moldova.
C Kipras, Marokas, Vietnamas.
D Portugalija, Airija, Japonija.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
86,3	5,6	2,1	5,8	0,2	0,86	0,24	0,24

B➔ 08. Kuriame regione urbanizacijos lygis **žemiausias**?

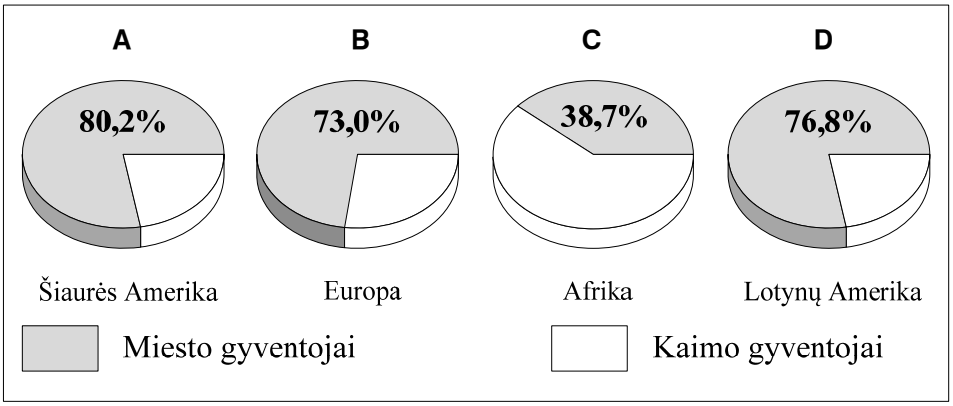

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
14,5	0,9	82,9	1,5	0,2	0,83	0,31	0,30

B➔ 09. Paveiksle pavaizduotas keturių valstybių bendrojo vidaus produkto (BVP) kitimas 2000–2010 metais. Kurios valstybės BVP augo sparčiausiai?

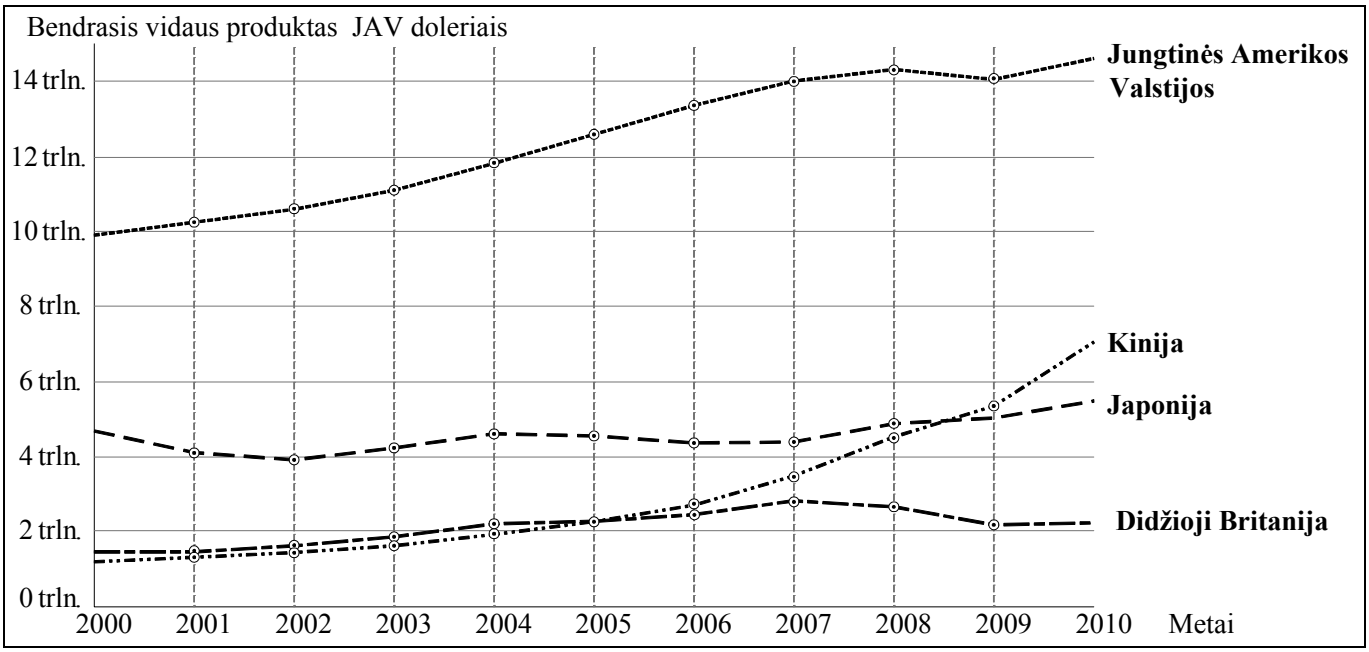

A Didžiosios Britanijos.
B Japonijos.
C Jungtinių Amerikos Valstijų.
D Kinijos.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C	D*	Neatsakė			
1,1	1,1	35,8	62,0	0,0	0,62	0,50	0,40

B➔ 10. Kurioje Afrikos vietovėje (iš pažymėtų skaitmenimis 1–4) yra didžiausias vidutinis metinis kritulių kiekis?

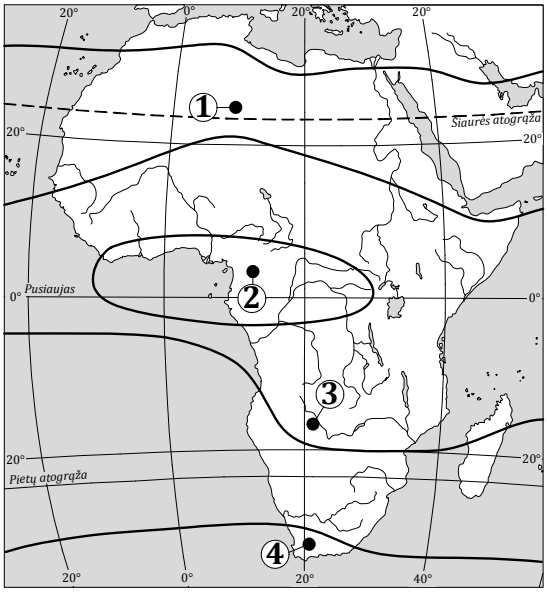

A 1
B 2
C 3
D 4

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B*	C	D	Neatsakė			
19,4	46,6	16,9	16,9	0,2	0,47	0,50	0,42

11. Kurioje eilutėje **teisingai** nurodytas geografinei zonai būdingas dirvožemio tipas?

A Dykumose – kaštonžemiai.
B Savanose – jaurežemiai.
C Stepėse – juodžemiai.
D Taigoje – rudžemiai.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
6,8	20,3	49,6	22,9	0,4	0,50	0,13	0,11

12. Kas atsitinka **sumažėjus** upės tėkmės greičiui?

A Padaugėja dugno nuosėdų.
B Padidėja upės debitas.
C Sustiprėja giluminė (dugninė) erozija.
D Upė ima plukdyti daugiau nešmenų.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A*	B	C	D	Neatsakė			
69,00	10,9	15,2	4,7	0,2	0,69	0,22	0,19

13. Kuriose vietose **gausiausia** žuvų ir kitų jūrų gėrybių?

A Atviro vandenyno atogrąžų klimato akvatorijose.
B Dviejų šiltųjų srovių susidūrimo vietose.
C Ten, kur susiduria šiltosios ir šaltosios srovės.
D Ten, kur vyrauja silpni vėjai.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
35,9	19,0	35,5	9,0	0,6	0,35	0,08	0,09

14. Iš kelių geografinės informacijos sistemos (GIS) sluoksnių sudarytas skaitmeninio žemėlapio fragmentas?

A 1
B 2
C 3
D 4

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
12,8	29,5	36,8	20,5	0,4	0,21	–0,03	–0,06

15. Kada vyksta nuosėdinių uolienų metamorfizmas (virtimas metamorfinėmis)?

A Į gilius gręžinius pakliuvus karštam požeminiam vandeniui.
B Judant Žemės plutai, uolienos leidžiasi gilyn, čia jas veikia aukšta temperatūra ir slėgis.
C Tirpstant mineralams vandens telkinyje ir jo dugne kaupiantis nuosėdoms.
D Žemės paviršiuje dūlėjant uolienoms, yrant augalų ir gyvūnų liekanoms.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
2,1	49,1	19,4	28,0	1,4	0,49	0,13	0,15

16. Kurioje eilutėje išvardytoms tarptautinėms organizacijoms priklauso Lietuva?

A Beniliuksui, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai.
B Jungtinių Tautų organizacijai, Tarptautiniam valiutos fondui.
C Nepriklausomų valstybių sandraugai, Raudonajam Kryžiui.
D Tautų sandraugai, Maisto ir žemės ūkio organizacijai.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C*	D	Neatsakė			
3,4	44,7	38,2	13,5	0,2	0,45	0,39	0,34

17. Naudodamiesi paveikslu nustatykite, kuri valstybė išlydo **daugiausia** aliuminio?

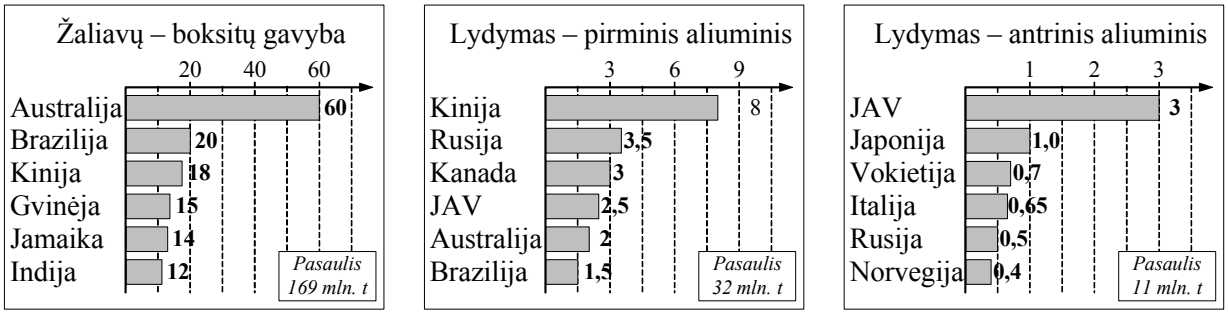

A Australija.
B Brazilija.
C Kinija.
D Rusija.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
23,1	0,4	73,5	2,6	0,4	0,74	0,28	0,25

18. Lėktuvas iš Paryžiaus oro uosto (I laiko juosta) pakilo 16 valandą. Kelintą valandą vietos laiku lėktuvas leisis Vilniuje (II laiko juosta)? Skrydžio trukmė 3 valandos.

A 18 valandą.
B 19 valandą.
C 20 valandą.
D 21 valandą.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
19,7	15,8	44,9	19,0	0,6	0,45	0,39	0,30

19. Kodėl nedidelės, ekonomiškai silpnos valstybės (pvz., Liberija, Panama) turi gana didelius pasaulinės reikšmės prekybos laivynus?

A Gerai atliekami krovos ir sandėliavimo darbai.
B Jų laivynais naudojasi nemažai stiprios ekonomikos valstybių dėl mažesnių mokesčių ir pigesnių laivų priežiūros paslaugų.
C Šių valstybių prekybos laivynais daugiausia naudojasi šalys, kurių jūrų transportas nėra išvystytas.
D Turi geras sąlygas statyti krovininius ir specialiosios paskirties laivus.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B*	C	D	Neatsakė			
1,3	69,4	11,1	18,2	0,0	0,69	0,29	0,29

20. Remdamiesi žemiau pateiktu aprašymu nustatykite, kokia tai valstybė.

Ši šalis yra federacinė parlamentinė monarchija. Visa jos teritorija yra Vakarų pusrutulyje. Ją skalauja trys vandenynai. Žemyne ji užima pirmą vietą pagal plotą ir trečią – pagal gyventojų skaičių. Šalyje išplėtotos įvairios gavybos ir perdirbamosios pramonės šakos. Tarptautinėje prekyboje ji garsėja kaip kalnakasybos, metalurgijos, chemijos ir miško pramonės gaminių tiekėja. Svarbią vietą užima ir žemės ūkio produkcija.

A Argentina.
B Brazilija.
C Kanada.
D Kolumbija.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
7,7	26,7	59,2	6,0	0,4	0,59	0,30	0,26

21. Kuriuose aprašymuose (1–4) kalbama apie **ekstensyvų** žemės ūkį?

1. *Darbo ir kapitalo sąnaudos, palyginti su dirbamu žemės plotu, yra nedidelės. Pavyzdžiui, Amazonės baseine iš hektaro gaunamas derlius ir produkcijos kiekis, tenkantis vienam ūkininkui, yra maži.*	**3.** *Darbo sąnaudos mažos, o kapitalo – didelės. Eikvojami dideli žemės plotai, tačiau derlingumas nėra didelis. Pavyzdžiui, Kazachijos plėšinių javų ūkis.*
2. *Kapitalo sąnaudos didelės, o darbo – mažos. Pavyzdžiui, Olandijoje derlius iš hektaro ir produkcijos kiekis vienam ūkininkui yra dideli, o darbo jėgos reikia palyginti mažai, nes visi darbai mechanizuoti.*	**4.** *Mažos kapitalo sąnaudos, mažas gamybos efektyvumas. Pavyzdžiui, Gango slėnyje iš hektaro gali būti gaunamas didelis derlius, bet kadangi dirbama rankomis, darbo įdedama daug, o produkcijos vienam ūkininkui tenka mažai.*

Waugh D. Geografija. 2 dalis. Vilnius: Alma littera, 2003

A 1 ir 3.
B 1 ir 4.
C 2 ir 3.
D 2 ir 4.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A*	B	C	D	Neatsakė			
15,4	45,3	25,9	12,6	0,8	0,15	0,00	0,01

22. Koks geopolitinis įvykis atspindėtas karikatūroje?

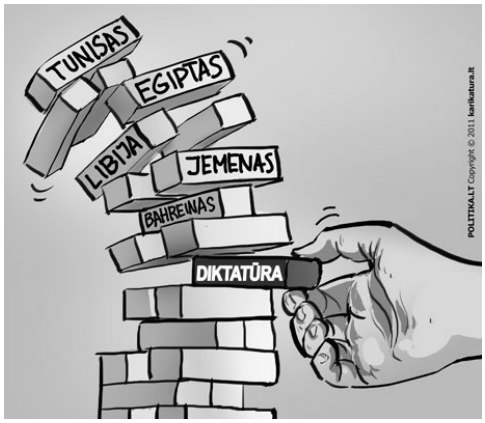

A Arabų pavasaris.
B Oranžinė revoliucija.
C Prahos pavasaris.
D Žalioji revoliucija.

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A*	B	C	D	Neatsakė			
44,4	22,6	11,8	20,1	1,1	0,44	0,48	0,38

II dalis

23 klausimas. Remdamiesi šiuo žemėlapiu ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

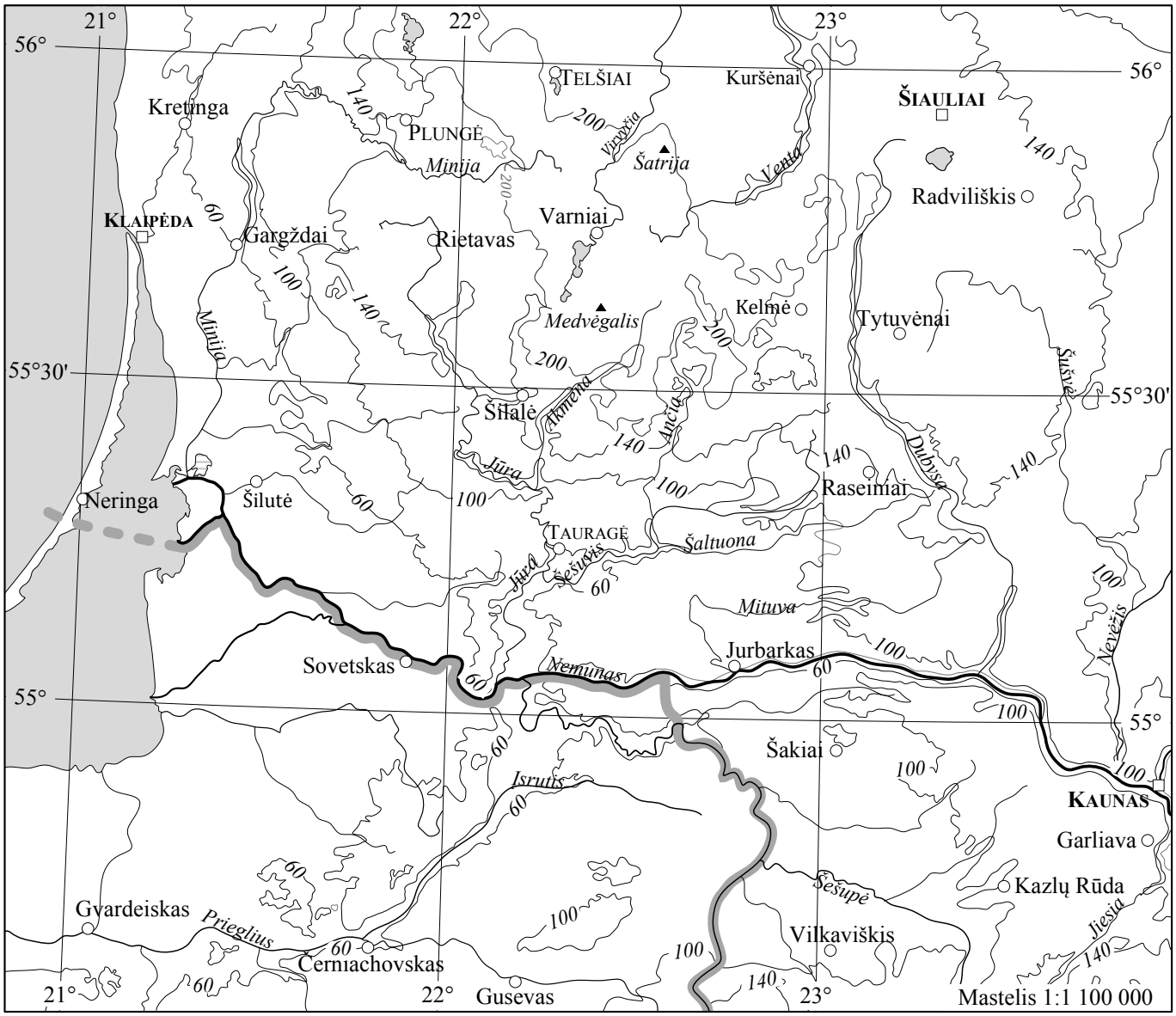

B➔ 23.1. Kokia kryptimi nuo Gargždų yra Šilalės miestas?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
37,0	63,0	0,63	0,63	0,50

B➔ 23.2. Kuris miestelis įsikūręs aukščiausiai virš jūros lygio?

A Gusevas.
B Tytuvėnai.
C Varniai.
D Vilkaviškis.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
37,4	62,6	0,63	0,36	0,31

B➔23.3. Įvardykite miestą, kuris nuo Kelmės nutolęs 66 km šiaurės vakarų kryptimi?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
68,4	31,6	0,32	0,31	0,25

B➔23.4. Nustatykite Tauragės geografines koordinates (minučių tikslumu).

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
85,5	8,3	6,2	0,10	0,30	0,48

23.5. Įvardykite žemėlapyje pažymėtus **du** Jūros upės kairiuosius intakus.
1. ..... 2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
58,5	9,4	32,1	0,37	0,62	0,55

24 klausimas. Remdamiesi Žemės judėjimo aplink Saulę schema ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

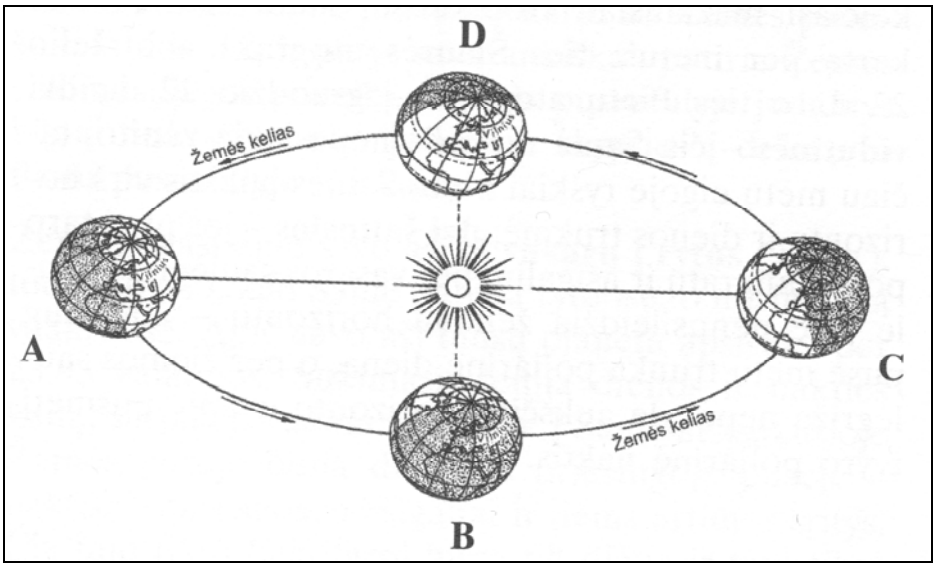

B➔24.1. Kuriame orbitos taške (A, B, C ar D) būna Žemė, kai Šiaurės pusrutulyje yra ilgiausia metų diena?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
70,9	29,1	0,29	0,03	0,06

B➔24.2. Kuriame orbitos taške Žemė būna per rudens lygiadienį?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
63,7	36,3	0,36	0,28	0,24

B➔24.3. Kuriame orbitos taške turėtų būti Žemė, kad vidurdienį Lietuvoje Saulės aukštis virš horizonto būtų didžiausias?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
68,4	31,6	0,32	0,31	0,25

24.4. Kodėl per metus kinta Saulės aukštis virš horizonto? Nurodykite **dvi** priežastis.

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
57,2	32,1	10,7	0,27	0,43	0,50

24.5. Meteorologijos stotyje išmatuota bendroji Saulės spinduliuotė sudaro 300 MJ/m^2. Žemės paviršius atspindi 20 proc. saulės spindulių. Koks yra sugertosios spinduliuotės kiekis MJ/m^2?

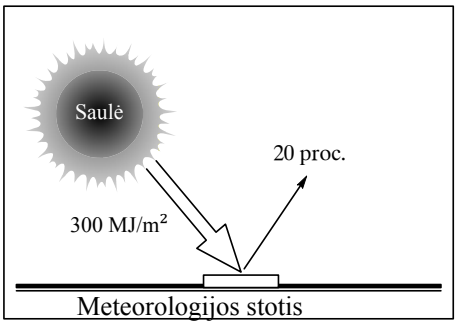

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
51,7	48,3	0,48	0,64	0,53

25 klausimas. Naudodamiesi Lietuvos vidutinės metų oro temperatūros žemėlapiu ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

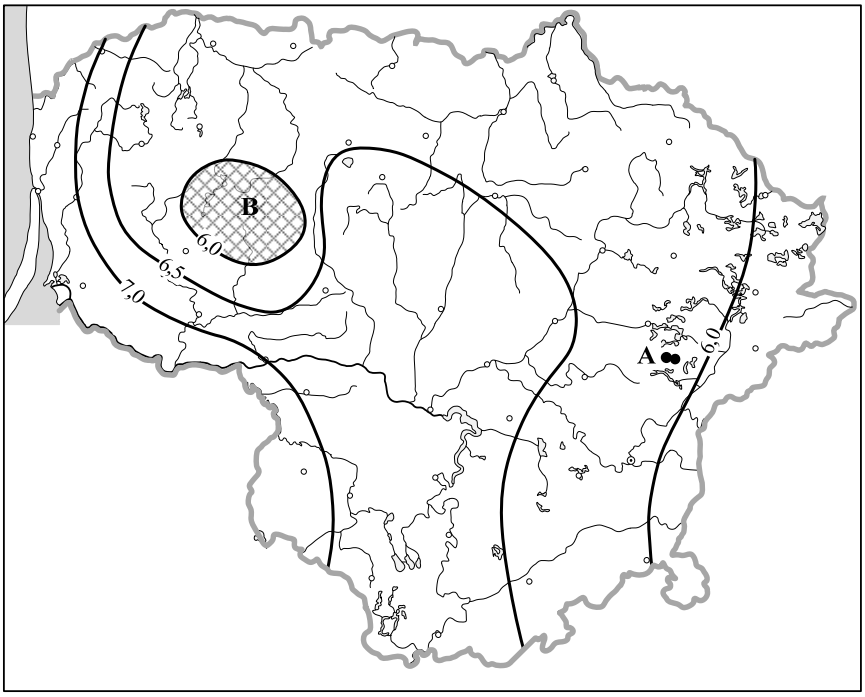

B➔25.1. Nustatykite, kokia yra vidutinė metų oro temperatūra (laipsnio dešimtųjų tikslumu) raide **A** pažymėtame taške.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
70,9	29,1	0,29	0,46	0,42

B➔25.2. Kodėl raide **B** pažymėtoje vietovėje temperatūra yra žemesnė nei aplinkinėse vietovėse?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
71,4	28,6	0,29	0,53	0,46

25.3. Kurioje Lietuvos dalyje izotermos yra tankiausios? Atsakymą pagrįskite **dviem** teiginiais.

Izotermos yra tankiausios .....

1. .....

2. .....

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
63,5	26,9	8,3	1,3	0,16	0,30	0,52

25.4. Kokia yra žmogaus veiklos įtaka oro temperatūros kaitai pastaraisiais dešimtmečiais?

.....

Atsakymą pagrįskite **dviem** argumentais.

1. .....

2. .....

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
28,2	42,3	27,1	2,4	0,35	0,35	0,52

26 klausimas. Topografiniame plane parodyti trys ledynai. Brūkšnelinės linijos žymi 1948, 1964, 1980 metais buvusias ledyno pakraščio ribas. Pastorintos linijos rodo ledyno pakraščio vietą 1998 m. Raidėmis A ir B pažymėti taškai rodo vietas, kur buvo ledyno pakraštys 1948 ir 1998 metais. Naudodamiesi šiuo planu ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

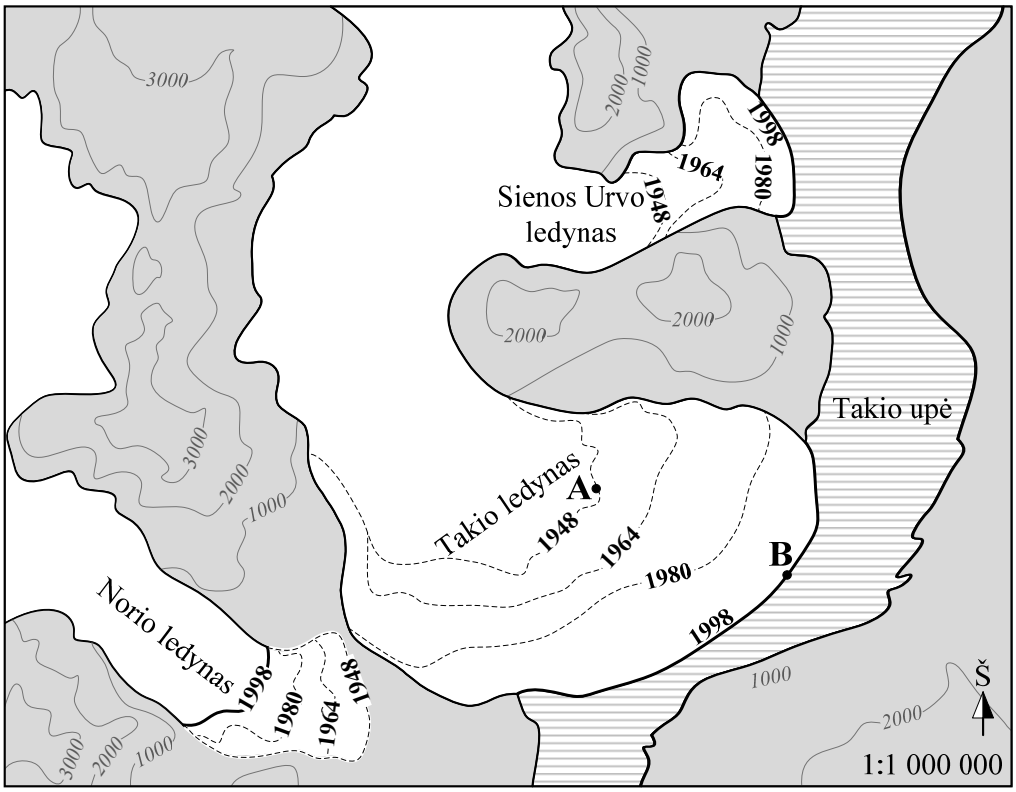

B➔26.1. Plane rodykle pažymėkite Takio ledyno judėjimo kryptį.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
39,5	60,5	0,60	0,49	0,42

B➔26.2. Kiek kilometrų nuo taško A iki taško B pasislinko Takio ledynas?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
66,9	33,1	0,33	0,38	0,35

B➔26.3. Kuris ledynas nuo 1948 iki 1998 metų tirpo?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
29,1	70,9	0,71	0,47	0,39

B➔26.4. Kodėl kalnuose susidaro ledynai? Nurodykite **dvi priežastis**.

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
31,0	56,0	13,0	0,41	0,27	0,39

26.5. Jei ledynai visiškai ištirptų, kokiais **dviem argumentais** įrodytumėte, jog ledynai šioje vietoje buvo?

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
57,4	32,3	10,3	0,26	0,42	0,51

27 klausimas. Naudodamiesi kartoschemomis ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

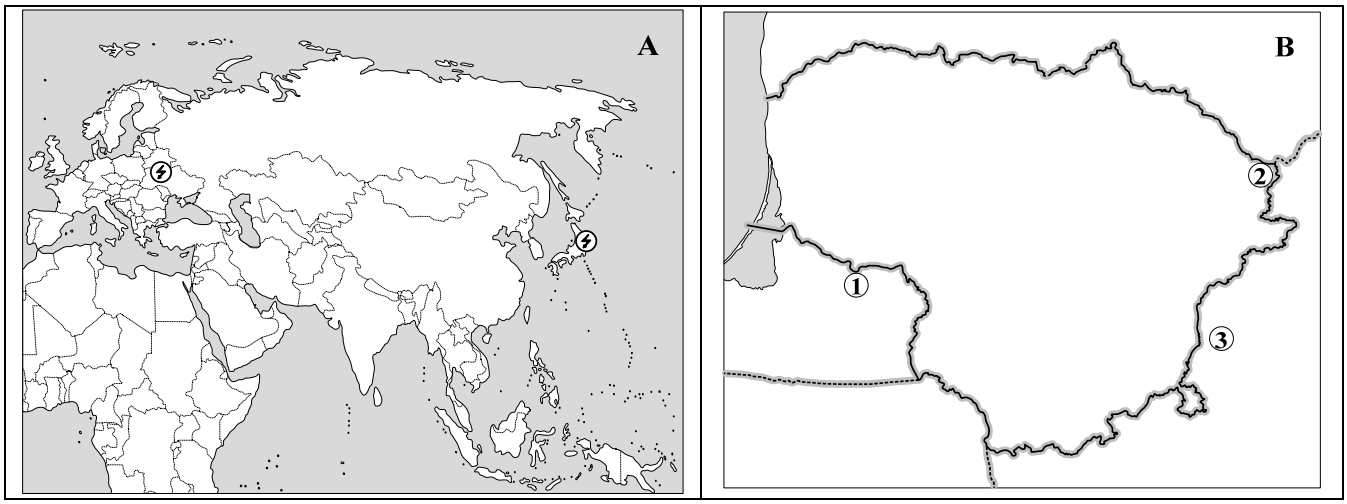

B➔27.1. Naudodamiesi kartoschema A, įvardykite atominę elektrinę (AE), kurioje įvyko avarija dėl gamtinės priežasties. Įvardykite gamtinę priežastį, sukėlusią avariją jūsų nurodytoje elektrinėje.

.....……..... Priežastis .....……..……

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
37,6	35,9	26,5	0,44	0,59	0,60

B➔27.2. Kuriuo skaitmeniu kartoschemoje **B** pažymėta Astravo AE?

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
40,2	59,8	0,60	0,28	0,25

B➔27.3. Kokių socialinių ir ekologinių problemų gali kilti pradėjus veikti kartoschemoje **B** pažymėtoms elektrinėms? Atsakymą pagrįskite **dviem** argumentais.

1. .....…….....……..……...
2. .....…….....…….……

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
63,4	30,8	5,8	0,21	0,31	0,42

27.4. Kodėl kai kuriuose pasaulio regionuose tikslingiau plėtoti branduolinę energetiką? Nurodykite **dvi priežastis.**

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
76,7	20,3	3,0	0,13	0,29	0,47

28 klausimas. Naudodamiesi Europos Sąjungos (ES) kartoschema ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

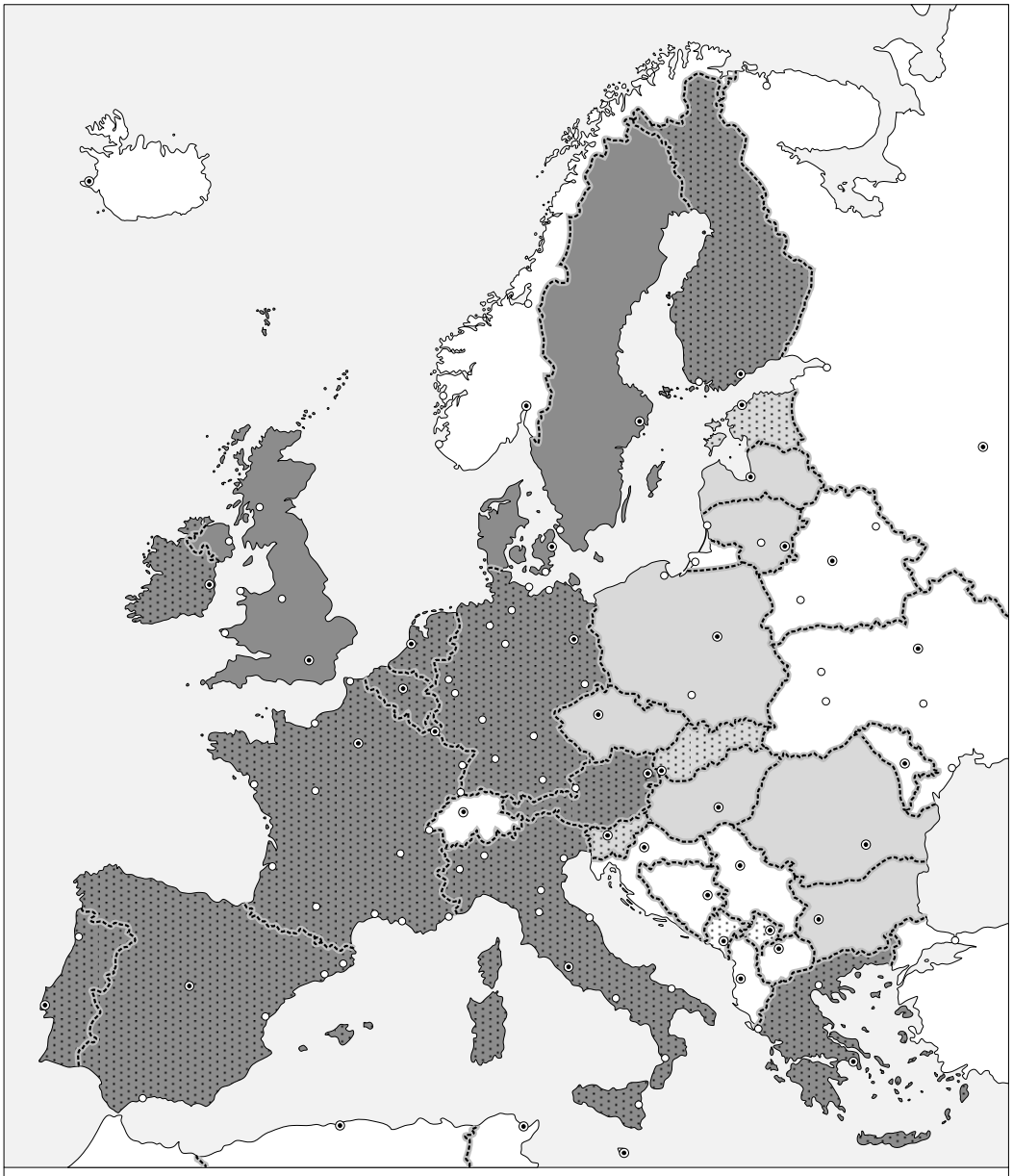

Valstybės, kuriose cirkuliuoja euras

Valstybės, nepriklausiančios ES

B➔28.1. Kartoschemoje ES valstybės narės pažymėtos skirtingo tono spalvomis. Kokios valstybių grupės pažymėtos tamsesne ir kokios šviesesne spalva?
Tamsesne spalva .....
Šviesesne spalva .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
54,7	12,2	33,1	0,39	0,56	0,48

B➔28.2. Kodėl ne visos ES narės priklauso euro zonai? Nurodykite **dvi** priežastis.
1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
54,5	36,5	9,0	0,27	0,38	0,48

28.3. Įvardykite **dvi** valstybes, kuriose cirkuliuoja euras, tačiau jos nėra ES narės.
1. ..... 2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
83,8	11,5	4,7	0,10	0,29	0,50

28.4. Kodėl narystė Europos Sąjungoje ekonomiškai naudinga Lietuvai? Atsakymą pagrįskite **dviem** argumentais.

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
25,0	59,8	15,2	0,45	0,39	0,52

29 klausimas. Naudodamiesi pateiktos lentelės duomenimis ir šaltiniu apie Kinijos demografinę politiką, atlikite toliau pateiktas užduotis.

Metai	Gyventojų skaičius milijonais	Gimstamumas promilėmis	Mirtingumas promilėmis	Kūdikių mirtingumas tūkstančiais
1962	672,95	37,00	17,00	150
1970	825,81	33,43	7,60	85
1978	962,59	18,25	6,25	52
1985	1058,51	21,04	6,78	47
1990	1143,33	21,06	6,67	38
1995	1211,21	17,12	6,57	34
2000	1267,43	14,03	6,45	32
2005	1300,37	12,19	6,46	28

Šaltinis A

Valstybinė šeimos planavimo programa Kinijoje pradėta vykdyti 1972 m. Griežtos, dažnai prievartinės, politikos rezultatai išryškėjo jau po dešimtmečio: gimstamumas sumažėjo beveik perpus, o šeimoje vidutiniškai buvo po 3 vaikus. 1979 m. pradėta vykdyti dar griežtesnė – vieno vaiko šeimoje politika. Pagrindinės paskatos: pirmenybė aprūpinant būstu, nemokamas vaiko išlaikymas darželyje, pirmenybė priimant į aukštąją mokyklą ir darbą, pašalpos ir kitos lengvatos. Gimus antram vaikui, šeima netekdavo turimų lengvatų, be to, turėdavo sumokėti 10–20 vidutinių atlyginimų dydžio baudą. Vengdami jos, tėvai slėpdavo vaikus nuo valdžios, neįregistruodavo jų, atsirado vaikai vaiduokliai. Po dešimtmetį trukusios itin griežtos politikos valdžia pradėjo švelninti priemones. Iki šiol išliko leidimas turėti vieną vaiką, tačiau daroma išimčių: kai kuriose kaimiškose provincijose galima turėti antrą vaiką, jei pirma gimsta mergaitė. Vaikui mirus ar esant neįgaliam, galima susilaukti antro vaiko. Tautinėms mažumoms nuošaliose vietovėse leidžiama turėti daugiau vaikų. Demografinės politikos padarinys – atsirado vienturčių mažųjų imperatorių karta. Gausėjant išsilavinusių žmonių, vis mažiau šeimų naudojasi galimybe prašyti leidimo ir vieninteliam vaikui. Manoma, kad gyventojų politika Kinijoje pasiteisino ir buvo pasiektas norimas rezultatas, o demografiniai rodikliai Kiniją priartino prie turtingų šalių. Kinai greitai susidurs su dauguma šioms šalims būdingų demografinių problemų.

Pagal *D. Česnavičius, V. Gerulaitis. Bendroji geografija 3-ioji kn. XI–XII kl. Vilnius: Šviesa, 2008*

B➔29.1. Kaip pavyko Kinijoje sumažinti gimstamumą? Nurodykite **dvi** priemones.

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
5,8	32,7	61,5	0,78	0,27	0,36

B➔29.2. Nurodykite gyventojų natūraliojo prieaugio 1962–2005 metais pokytį.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
77,8	22,2	0,22	0,40	0,42

29.3. Kodėl Kinijoje atsirado *mažųjų imperatorių* ir *vaikų vaiduoklių karta*? Atsakymą argumentuokite **dviem** teiginiais.

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
15,6	35,0	49,4	0,67	0,35	0,39

29.4. Nurodykite **dvi** problemas, kurios paaiškina sakinį (šaltinis **A**): *Kinai greitai susidurs su dauguma šioms šalims būdingų demografinių problemų.*

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
74,1	16,5	9,4	0,18	0,37	0,51

30 klausimas. Naudodamiesi žemėlapiu, žemės naudojimo struktūros (procentais) lentele ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

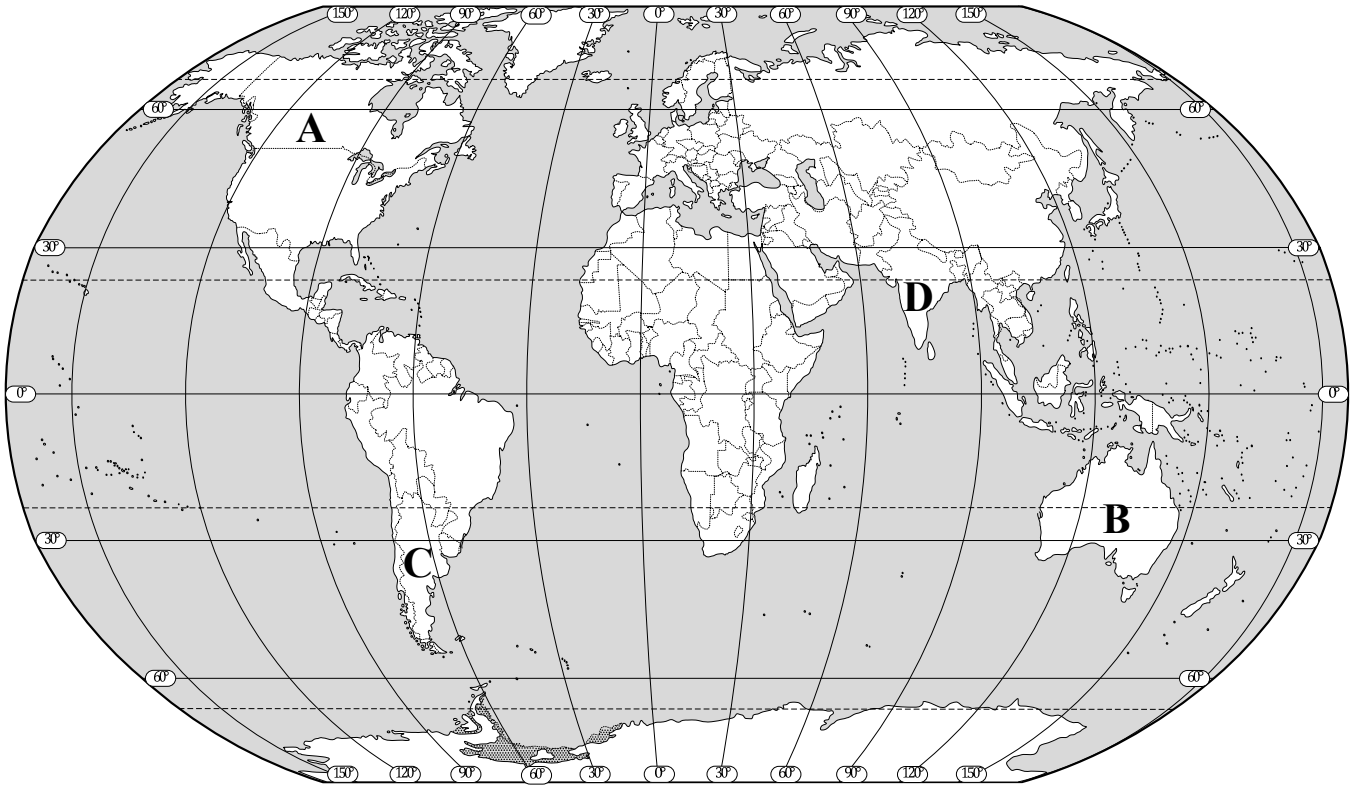

Žemės naudojimo struktūra (proc.)	Valstybės			
	A	**B**	**C**	**D**
1. Ariama žemė	4,6	6,1	10,1	48,8
2. Nuolatinės ganyklos	1,6	50,6	35,9	3,4
3. Miškai	45,4	18,7	18,3	20,8
4. Kita nenaudojama žemė	48,4	24,6	35,7	27,0

Pagal *D. Česnavičius, V. Gerulaitis. Bendroji geografija 3-ioji kn. XI–XII kl. Vilnius: Šviesa, 2008*

B➔ 30.1. Kas yra žemės ūkio naudmenos? Kas jas sudaro?

Žemės ūkio naudmenos .....
Jas sudaro .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
90,3	8,8	0,9	0,05	0,11	0,31

B➔ 30.2. Įvardykite valstybę, kurioje yra palankios sąlygos gyvulininkystei vystyti. Atsakymą paaiškinkite.

Valstybė ..... Paaiškinimas .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
32,7	31,2	36,1	0,52	0,49	0,47

B➔ 30.3. Kurioje valstybėje (nurodykite jos pavadinimą) ariama žemė užima beveik pusę jos teritorijos?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
39,5	60,5	0,60	0,64	0,51

30.4. Įvardykite valstybę, kurioje didžiausią dalį teritorijos užima miškai. Kodėl ta valstybė yra miškingiausia? Pateikite **du** argumentus.

Valstybė .....
Argumentai
1. .....
2. .....

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
34,4	33,8	27,1	4,7	0,34	0,45	0,59

31 klausimas. Naudodamiesi lentelės duomenimis ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

Lietuvos Respublikos apskritys	Teritorija, km^2	Turistų skaičius, proc.	Poilsiautojų skaičius kaimo turizmo sodybose, tūkst.
Alytaus	5425	6,0	29,6
Kauno	8089	23,9	46,3
Klaipėdos	5209	8,2	23,5
Marijampolės	4463	5,1	8,3
Panevėžio	7881	8,0	7,1
Šiaulių	8540	11,4	4,3
Tauragės	4411	2,9	8,9
Telšių	4350	3,4	13,0
Utenos	7201	4,5	45,6
Vilniaus	9731	26,5	59,0

Pagal *Lietuvos rytas, 2011 m. kovo 29 d.*

B➔31.1. Kodėl Klaipėdos apskritį aplanko beveik tiek pat turistų, kaip ir Panevėžio, nors Klaipėdos apskrities teritorija yra gerokai mažesnė?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
32,5	67,5	0,68	0,28	0,24

B➔31.2. Kodėl Šiaulių apskrityje mažiausiai išplėtotas kaimo turizmas?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
79,7	20,3	0,20	0,16	0,16

B➔31.3. Įvardykite **dvi** apskritis, kuriose labiausiai plėtojamas turizmas?

1. ..... 2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
5,3	7,7	87,0	0,91	0,17	0,28

31.4. Pateikite **du** argumentus, kad intensyvi turizmo plėtra daro **neigiamą** poveikį gamtai.

1. .....
2. .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
10,5	53,0	36,5	0,63	0,32	0,42

32 klausimas. Remdamiesi karikatūra apie globalizaciją, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

Žmogau, mums reikia apie šį tą svarbaus pasikalbėti…

Pagal *Žemė ir laikas. Integruotas geografijos ir istorijos vadovėlis. 11–12 klasės. Vilnius: Briedis, 2003*

B➔32.1. Kuri globalinė problema ryškiausiai parodyta karikatūroje? Atsakymą argumentuokite.

Problema .....
Argumentas .....

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
16,0	39,1	44,9	0,64	0,34	0,37

32.2. Kokiose socialinėse ir ekonominėse srityse pasireiškia globalizacijos procesas?

1. .....
2. .....
3. .....

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
62,9	26,9	9,6	0,6	0,16	0,20	0,37

33 klausimas. Naudodamiesi pateikta vieno Amerikos regiono kartoschema, šaltiniais A–B ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

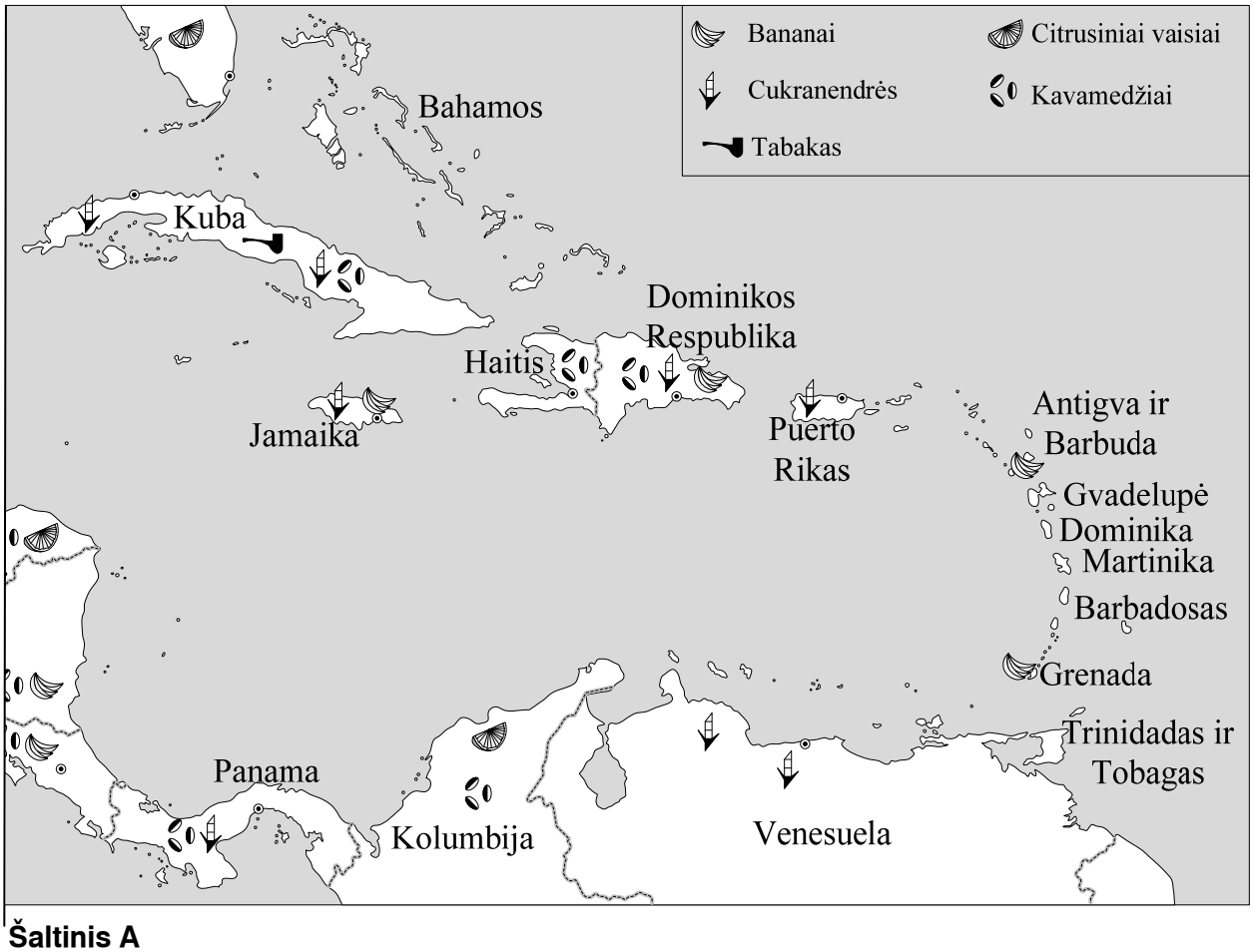

Šaltinis A

Šis salų regionas yra zonoje, kur nuo birželio iki lapkričio mėnesio siaučia smarkūs uraganai, susidarantys Atlanto vandenyne. Vėjo greitis gali viršyti 250 kilometrų per valandą. Tokie uraganai yra nepaprastai pavojingi, nes savo kelyje jie sunaikina viską ir sukelia potvynius.

Pagal *Pasaulio atlasas. Geografija: gamta, ūkis, gyventojai. Vilnius: Alma littera, 2008*

Šaltinis B

Valstybė	Valstybinė kalba	Valstybė	Valstybinė kalba
Kuba	Ispanų	Barbadosas	Anglų
Jamaika	Anglų	Dominika	Anglų
Haitis	Prancūzų	Dominikos Respublika	Ispanų
Antigva ir Barbuda	Anglų	Trinidadas ir Tobagas	Anglų

Pagal *Visuotinę lietuvių enciklopediją*

33.1. Įvardykite jūrą, kuri skalauja daugelio šio salų regiono valstybių krantus.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
66,9	33,1	0,33	0,66	0,58

33.2. Nustatykite šio regiono ekonominę geografinę padėtį. Apibūdinkite ją **trimis** teiginiais.

1. .....
2. .....
3. .....

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
83,8	13,0	3,2	0,0	0,06	0,13	0,38

33.3. Kodėl šiame regione šaltinyje **A** nurodytais mėnesiais siaučia uraganai?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
94,0	6,0	0,06	0,13	0,20

33.4. Kokia ūkininkavimo forma yra būdinga šiam regionui? Nurodykite **du** svarbiausius jūsų nurodytame ūkyje auginamus augalus.

Ūkininkavimo forma .....

Auginami augalai: 1. ..... 2. .....

(3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
13,0	24,4	57,5	5,1	0,52	0,28	0,42

33.5. Paaiškinkite, kodėl šio regiono valstybėse indoeuropiečių šeimos kalbos tapo valstybinėmis (šaltinis **B**)?

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
72,0	28,0	0,28	0,72	0,63